

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Ó-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Majelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. Azon programnak, melyet Napoleon feltett, s mely a nemzetiségek önállóságát vette feladataul; egyedüli egyensúlyozója lehet az ősjogokon alapult alkotmányos szabadság. Mert egy plausibilis eszmét, mely fogalmában a természetes igazságot fölfeleli, csak oly gyakorlati tényvel lehet ellensúlyozni, melynek üdvös voltát századok tapasztalatai tettleg igazolják.

Az egyén nyugalmat, boldogságot, szabadságot és önállóságot vár a polgárártól, jödeértve, hogy ez a lehetőleg saját belátása szerint érvényesíthető.

Ezen erkölcsi kincseket akár az állam, akár a nemzeti-ségi szerkezet megadhatja; s akármelyik szerkezet alatt állhat elé az ellenkező helyzet: az abszolutizmus által.

Angolhon czelta, skót és ír népei mind különböző nemzetiségek az angoloktól, de az angol intézvények szabadsága, a mondhatni köztársaságilag szabad monarchiai rendszer által oly szorosán összekötöttek, hogy ezen birodalom egységét s nagyságát senki sem tagadhatja. A zordon skóthegek közt és Irlandban sok helyütt a nép egy szót sem tud az anyanyelven, de a közsabadság egygyé teszi a külön elemeket, míg Franciaország, habár dicsőséget hirt és nagyságot szerzett, de mégis abszolutizmus alatt élve, termérek pártáryalatt rejt magában, mely hogy a császári trónt meg nem támadta még, azt egy részről Napoleon rendkívüli talentumának, másfelől azon reménynek köszönheti, hogy a császártól, ki a nemzetiségek jogairát küzd, reménylik, hogy a nemzetekben az egyéni jogot is biztosítandja, s czéljai tetőpontján Franciaország nagyságát, az önconstituálás közelimert szent jogával koronázandja meg.

Ez azonban még a jövő titka. Annyi tény, hogy Napoleon nemzetiségi programjának varázsa az időben fektűt, mert általában az európai nagyobb s apróbb kormányok a romlásnak indulni látszott társadalom leginkább az abszolutizmus által vélték megmenthetni; s azt, a mi a régi államszerkezet erejét képezte, a nemzetek kebléből s törvényhozási organjaik alapján fejlett törvényi és jogszervezeteket, új theoretikusok eszméi szerint az ő alapok teljes félredobásával, s a kormányjog lehető megöröszítésének alapczéljával kezdék mindenfelé oetroválni.

Igy állott elé a jelen helyzet, így Napoleonnak tagadhatatlanul feltűnő pályája; kire most fűggeszti szemét csaknem minden nemzetiség, kire Orsini pár év előtt mint az olasz szabadság nemese hánya bombáit, s kit ma Olaszország megszábadítója gyanánt üdvözöl. Mily felfogása az időnek! mily erő egy századdal így játszhatni. Ha az európai társadalom azon alkotmányos irányban folyvást fejlett volna, melynek színvonalán haladt a szigetország Albion: Napoleon emelkedése képtelenség lett volna. De ő jól felismerte e század rettentő hűzágát, egy nagy eszmét teremtett belé, mely a régi formákat kiszorítással fenyegeti.

Es Európa tagadhatlanul egy vulkán felett áll. Hallszik a

moraj, a dörgés a mélyben, melynek nem tudhatni lesz-e kitérése vagy egy kis földrengetés után elvonul tovább titkos utain? de mindenki aggodalommal várja az elválasztó szempillantást.

Annyit lehet látni, hogy Napoleonnal és némileg Angliának is czéljaival szemben közvellenéből a pápa világi hatalma, az olasz hercegek souverain joga, s Ausztria állanak, de a többi nagyhatalmak magartartása még mind talányos.

Tagadhatlan, hogy a solferinói győzöt előhaladó útjában Poroszország politikája állította volt meg, de az is tagadhatlan, hogy a tavalyi és idéni helyzet közt fontos különbségek tünnek fel.

Ezen különbséget a porosz és osztrák politikának a német szövetség ügyeiben összekötözésén kívül legnagyobb mértékben a pápa világi hatalmának megtámadása idézte elé.

Ezen megtámadás nagy szövetséget szerzett Napoleon ellenfeleinek: az ultramontanoknak. A clerus hatalma nagy, ezt nem lehet ignorálni. Mint óriás polyp terjed el, ágazik be ezen hatalom a néphe, s karja az erő tengerében fekszik; hogy mennyire sikerül felkorbácsolni hullámaát, az az idő titka. — De meg kell jegyeznünk, hogy a mennyire ez által az egyik rész erősödni fog, annyira lazulnak irányában éppen azon érdekek (jelesen Porosz- és Oroszország érdeke), melyek a mult évben a várnégyszögönél megállíták Napoleont. Tehát Napoleon szerzett magának új ellenségeket, hogy új barátokat s legalább is új semlegességet nyerjen a cserében. Ha jól választott-e? az idő fejtje meg.

Annyit látunk, hogy míg csaknem általában az európai sajtó rendkívüli gyámolításban részesíti a napoleoni terveket, Poroszország és Ausztria közt is a feszültség mind nagyobb mérvet vesz. Többé nemcsak a német liberalis, de a porosz kormányjogi is mind hevesebb polemikát kezd. — Ezen viaskodás természetének izeltésére czélszerűnek véljük az Ausztria irányában kedvező hangulatu Allg. Zeitungnak egy a porosz hivatalos lappal szemben indított polemijából következő kivonatot adni:

„A Preusz. Zeitung“ azt lobbantja a mostani osztrák kormány szemére, hogy nincs semmi vezéreszméje. Nem vitakozunk ez állítás valódisága fölött, de kérdjük a „Pr. Ztg.-t: mi a Schleiniéz vezéreszméje? ő a felelettel adós maradand, ámde így nekie is a mint illik ildomosnak kellene lennie. A német évnegyedes folyóiratban Ausztria reformjáról írott értekezés a „Pr. Ztg.“ szemeiben tövis. Legelőbb is ő az íróra, ki minden sorában pártosságát ment érzését, a tudomány iránti tisztelget, az autonómikus és alkotmányos szabad élet iránti rokonszenvet nyilatvántja, mint a Bach-féle abszolutizmus pártolójára menydörög egy olcsó frassal, s az után minden borsorkánság nélkül, nehány rövid sorban programját hibásnak nyilatvántja. Bizonyára, a kik nem akarják, hogy Ausztria a magyarok s olaszok irányában rajongás kedveért a szélsőzsa minden fordulata után engedje magát sodortatni; a kis német fanatikusok előtt a legreménytelibb abszolutisták és burocraták.“ stb.

Igy jellemzi az „Allg.“ Ztg.“ ezen vitakozás természetét és irányát. Kezd azonban egy eldöntőbb irány tünni föl azon értekezések csoportozatában, melyek közelebről Ausztria irányára nézve közreadattak.

Ugy látszik, hogy újabb időben a Stadion-féle merev centralizatiót teljesleg félre lökve, az egyes országok történelmi jogai mellett az Ausztria pártján levő legbuzgóbb lapokban is élénk szavak emelkednek. Így legelőbb is az „Allg. Ztg.“ egy Magyarországot tárgyzó czikkoszorozatában a többek közt ezt írja: „Ha az összes monarchia szempontjába tesszük át magunkat, akkor csak természetesnek tarthatjuk, ha a kormány saját hatáskörét mindinkább kiterjeszteni ohajlja; de ha figyelmünket csak Magyarországra fordítjuk, éppen úgy el kell ismernünk, hogy a magyaroknak joguk volt saját kiváltságukat fenntartani! Minden vizslat azonban akkor leghevesebb, ha mindkét rész azt hiszi, hogy csak neki van igaza. Itt egy kiegyenlítés kulcsát fölfeleli, vagy is eleget tenni az összes állam igényeinek a nélkül, hogy ezáltal a magyarok szíve el ne idegeníthessék; ez volt és ez most is a legnagyobb nehézség. Ily nagy politikai események ritkán vihetők át zaj és vihar nélkül. Mi éppen nem akarunk mindent védeni a mi a magyar fölkelés lecsillapítása után történt; sőt elismerjük, hogy a régi magyar alkotmány igen becses elemeket foglal magában, melyek előbb utóbb ismét visszaállítatnak, de ez nem változtat azon tényen, hogy jelen korunkban Magyarország ismét egy nagy lépést tett előre, hogy ott sok régi akadály szétgördítette, s sok üdvös újítás lön alkalmazva stb.

Hasonlóan a bécsi „Fortschritt“ egyik nem régi számában egy czikket szentelve a birodalom reformjainak, nagy lelkesedéssel szól a magyarokról: s úgy okoskodik, hogy az való, hogy ha Ausztriát most teremenék, legokosabb volna azt teljes egység szelirt szervezni; de miután a történeti államok a mult időken alapulnak, a historiai előzményeket félre lökni nem lehet.

Ily szellemi nyilatkozatokat lehet látni közelebről az Ausztria mellett buzgó lapokban, miből azt lehet sejtetni, miszerint a kormány belátja, hogy a népszerű napoleoni elvekkel szemben nem az abszolutizmus, hanem az alkotmányos szabadság szolgálhat biztos támaszul.

Ezen irányt a „Fortschritt“ február 1-ű számában következő hírelvel jelzi: „Tény, hogy az ausztriai országreszek alkotmányait nagy erélyvel dolgozzák, sőt a tervek odaértek már, hogy nehány nap alatt azoknak közzé tételét lehet várni. Ezen kilátáshoz járul még egy, mely Ausztria elleni elnémítandja. Minden külföldi lapban ismételtetik azon vélemény, hogy Franciaország saját tervei érdekében a magyarországi hangulatra számít, ám e részben a francia politika tévedésben van; a magyar mozgalom egy neme a családi vizslatnak, a mint a francia mondja, „querelle de famille.“ Egy ily vizslat a család kebelében, nem zárja ki a kiengesztelődést. Várni lehet jogosan, hogy a közellevő alkotmány, Magyarországának alkalmat nyújt, hogy előszeretettel megszokott hagyomá-

BORONKAI MARGIT.

Történeli regény.

(Folytatás.)

December utolsó napján Boronkay is Kolozsvárra családjával együtt megérkezett, hol egy nő rokonánál vett szállást, kire egyszerű színd Margitot is bízhatta.

Nehány nap mind zavar nélkül telt el. Boronkay házat leggyakrabban Kis Farkas látogatta, ki iránt egyideig Margit némi érdekléssel viseltetett, sőt szerelmi reményekre is jogosítva a fiatal.

De ez érdeklés csakhamar lejárt, mi helyt Lódi Simon, mint káránsebesi bán fényes kísérettel, tíndöklő fogatokkal Kolozsvárra megérkezett.

Ez Erdély vérén gazdagult, s porból oly magosra emelkedett férfi játsza most a legcsillogóbb szerepet Kolozsváron.

O Adonissa lett a köröknek. Sok hatalomnak hízeltő főur udvariasan fogadta őt házában, s sok elvtelen nő, a férfi deli külsőjét elfeledve minden körülte sötétül gyalázat, hálót kezdte hányni utána.

Több előkelő nő ajkain kezdett már keringeni Lódi Simon neve.

Sokan, kik Székely Mózses fénykorában legdühösebb magyar nők valának, most szerencsésüknek tarták Bástia kegyeit, s tömjénezék Lódit, a fővezér deli kegyencét. A legdühösebb szélsőségek így érintkeznek. Az ordító veres tollas szabadelvűség, a vért ivő jakobinizmus táborából találhatni a szerencsés fordultával a n e p á r u l ó k a t, kik szintén megvetik azokat, legfeljebb pulya eszközül használna fel czéljaikra. Így azon rajongóbb nők, kik a haza zivatarát mint tengeri vihart tekintik, hol már nincs életremény, s a kétségbeesés végerében a vad érzékiség mámoros és őrült rohama ragadja meg az elveszendőket, kik a honleányi önfeláldozás fényes frasisaival gyak-

ran magas sorsból markotányosnökké szállának alá, hogy képzelt áldozatuk a nemzetek szégyenévé válják; rendszer csak addig lekesülnek örültektől megtapsolt buzgalmukban, míg fordul a szerencse kozkájja, s akkor őrzőngő szerelmekkel együtt szoktak szaladni ellenséges zászlók alá. Őrzőngő buzgalmuk csak czég, mely mögé vétkes hajlamiak vonulnak. Öltözet, melynek a percek divatja szerint nagyobb hatást remélnék, hogy magokat érdekesebbekké tehessék.

Ezen politikai Laisok, kik egy korból sem hiányoztak, fűrkésztek Lódi viszonyait, tudakozódtak utána, kérkedtek látogatásaival, futának ablakaikhoz, ha az utczán elhagvott, egyszerű arslánná faragták e kecsi-bakról báni székbe ültetett méltóságot, salon-hössé egy gyalulatlan embert, ki fiatal korát lótiában tölté el, s most hazudott sorssal magáról, leregélni igyekezett aljas származását. Igy emeli ki a polgárháboruk kora a nyers erőt és szolgalelküket, kikre a béke angyalai megvetőleg tekintenek.

— Itt volt az ifjú bán, a szép bán, a deli bán, ennek s ennek ablaka alatt lovalgolyva megállott, itt s itt hosszas ablakvizitet tett, ez s ez légyottra hitta, de a büszke lovag megvétel, itt tánczolt, ott kozkázott, egy hölgy részére udvariasságból száz aranyt vesztett egy estélyen.

Az efféle kandi terelésések, anyyi érdeket gerjesztének Lódi iránt; s Margit annyit hallott már róla, hogy régi vonzalma újra föllángolt szívében.

Többé Kis Farkas körében nem lett elszóródást, komor, ingerült és nyugtalan lett, a vér mindig elborította arcát, ha Lódit említett, mindig ablakához szaladott, midőn közelében lódobogás hallatszék.

Végre kezdett arca derülni.

Lódi naponta ellovagolt ablaka alatt, s mindig hosszasan s melán nézte a lányt.

Egykor titkon kezével idévelt intést tett, Margit viszonozta.

Igy látta Lódi megérkezettnek az időt,

midőn a már eléggé fölgerjesztett Margitnál látogatást tehet.

Margit piruló zavarral, Boronkay hidegen fogadta a bánt, ki elég éleslátású volt annak az olvadó szerelmet, ennek a tiltást olvasni le arcairól.

— Uram! — szolt Boronkayhoz, — győzd le elleneim sugdosásán s félreértéseken alapult ellenszenvet. Én Margitot szeretem, ő sem volt közönyös irántam, mi ellenvetésed lehet? Hogy nem születtem ő s magyar családból? Elődim szolgáltak a magyar királyt, midőn fiai valánk egykoron mind. Én nem őskre támaszkodtam. Magam vittam ki magamat, kiédelmém által felmagasztalttam. Ez ugy hiszem nagyobb tisztesség a magas sors azon előnyeinel, melyet kizárólag őseinknek köszönhetünk s nem saját érdemünknek.

— Uram! — szolt épesen Boronkay, — most csak egyetlen tisztességes felmagasztalást ismer a magyar, azt, melyet Matheusz Alexander vértelmei előznek meg. A báni szék nem fénypez többé. Fénypez a bitófa. Egy nagyság áll előttünk: halál a házért; egy fényes ruhánk van: a rongy, s egy kastélya a magyar nemesnek: a börtön; e téren, e ruhák alatt s e helyeken van pályája egy magyar hölgy szerelmének. Kimondán nézetimet Káránsebesen, bitorlott fényed engem koldus rongyaim között sem vakít el, ne kérdkedjél leányom szerelmével, ne kibébitsd őt.

E gondatlan szavakra, melyek csak egy elkészedett atya lelkéből származhatának, Lódi Simon arcaiz kivultak, de dühét esilapítva szolt:

— Uram! haragodnak sokat eltűrök, mert Margit atya vagy, de szerelmelányod iránt soha sem oszkenend, s nem szünök meg kérni az egetek, hogy őt bírhatom engedjék. Én megtudom bocsátani, ha azon pártidűsség, mely titeket folytonos belső forradalomban tart, nem tudja magát megtagadni családai nézetimel, s az azon nyilatkozatokat, melyekkel engem lealázni kívánsz — tu-

lajdonitom azon elbukás bosszuságának, mely pártodat s téged is uram tehetetlenségre kárhoztatott. Eljön az idő, midőn bosszuságok lecsillapul, midőn átlátjátok, hogy oda kell szünetotek, hol a nép többsége áll, s becsüléssel emlékeztek reánk, kik itt éltünknek kozkázattuk, hogy pártoskodásaitok miatt ezen keresztény ország a vad muzulmánok rabigájába ne hulljon Igen, hiszem, hogy eljön az idő uram! midőn te is felőlünk más-ként fogsz vélekedni, én azért leányod tekintetért megálázódva némán fűröm haragodat, nem folyamodom azon reám nézve kedvező helyzethez, melyben a bosszuállás fegyverével torolhatnám vissza megvettetésemet. Bizom Isteben, az időben és szerelmemben, és meg nem szünök szívem tisztellett viseltetni Margit atya iránt.

Igy szolt Lódi távozott, nem kevésse érdekelvén Margit szívét jól szinlett nemes békéttirelme által.

— Oh lány! — szolt Boronkay, — gondatlan szerelmed mennyi vészt hozott reánk! Megnézted jól ez embert, e sötét szellemet, kinek te könnyelműen reményt nyújtál egykoron? Láttad sima mosolyát, míg szemein a boszu orgyilkai villogtak? Margit! ez ember lesz gyilkosom!

— Oh atyám, ellenszenved minő rémgondolatokra vezet.

— Emlékezzél, hogy én az arezból s szemből gyakran kiolvasám a lélek indulatait; ha ez ember sértő szavaimra hevesen fölkel, s kardját ragadja, vagy büszkén lemond szerelméről, talán jobbatam nyújtottam volna neki, de a judási-mosoly s alázatos szavai, melyeket pokoli szemsugárzata kísért, azt kiáltják nekem: ez ember lesz orgyilkosom!

— Ah atyám! jóslatod elrémít. Én írok Lódinak, hogy soha sem szerettem őt, nem is fogom szeretni. Ne számítottam rá, — szolt Margit nyugtalansággal.

— Nem gyermekek, azt ne tedd. Ő azt hinné, kényszerítettelek. Bárminő sors talál,

nyai és sajtóságai az idők kivánalmaival s a közbirodalom jólétével kiegyenlítessenek. Igy ír a Fortschritt.

Nem áll hatáskörünkben ezen mozzanatok bírálólóg tárgyalni; csak a helyzet álláspontját kívántuk kimutatni.

Eszmével szembe csak eszmét lehet fölállítani, s ez is csak úgy vivja ki a közragaszkodást, ha nem időszaki paizs az ellenséges támadás ellen, de oly meggyőződés alapján megérett, s oly történelmi előzményekből kifejtett eredmény, melynek szilárd gyökere rendíthetetlen áll a múltban, s gyalai biztos virulásra számíthatnak a jövőben. E nélkül a legfényesebb ígértet is hatását tévesztheti.

Dézs, jan. 16-kán 1860. — (Ipariskolai ügy.) Vége. —

Mily terhes volt az eljárás, mennyi akadályok gürdültek annak elébe: nem czélunk leírni, — csak annyit mondunk ki, hogy e gyűjtő albizottmány megtevése mindent a mit tehetett; s eredménye volt, hogy május 8-kán már 6400 ft o. e. volt csak is dézsiek által e czéla az egyház részére, nagyobb részint 10 éven át félvétenként fizetendő részletekben fölajánlva.

Azonban az állam-élet láthatárán az év elején fölmerült sürü felhők mind inkább tornyosultak, kiütött az olaszháború, hazánk szomszédságában kétes mozgalmak mutatkoztak, s mindenki megdöbbenve nézett a bizonytalan jövő elébe. — E körülmény az ügyünk iránti érdeklődést is természetesen csökkenté, s az ajánlatokat gyűjtő albizottmány jónak látta működését a kedélyek lecsöndesedéseig felfüggeszteni. Ez volt oka, hogy őszig az ajánlatok tétele megszünt, s e sivar időszakban, mint zöld oásis csak is kacsókói birtokos mlgs Cserényi Károly ur felszólítás nélkül tett önkéntes ajánlata tűnik ki, ki e czéla oláh-bogáti erdő részeit áldozta fel.

Azonban az év végével annyival inkább igyekezett az albizottmány az ajánlatok gyűjtését Dézsen bevégezni, mit csaknem egészen el is ért, kevés levén még azok száma kiktől remélhetni s méltán, hogy ajánlataikat ezután megteendik, s minek eredménye volt, hogy 1859 végén az említett erdő részeket kívül 9337 frt tőke, s özvegy Véér Györgyné sz. gróf Kuhn Rózia asszony által élte végeig évenként 10 ft o. e. volt felajánlva, mint az a felajánlási könyvből kitetszik; s ezáltal a bizottmány azon kellemes helyzetbe jött, hogy a folyó év elején ezen egyházi közgyűlés megtartása után ha eddigi eljárása az egyházi közgyűlés helyeslését megnyerendi: az ajánlatok gyűjtését a vidéken is búske önzettel megkezdheti.

A jegyző- és pénztárkönyv viteléről kevés megjegyzendők van. A jegyzőkönyv a rendes előzmény és határozat hátsábján kívül még egy az eredményt is kijelölő oldallal van szerkesztve, mi által ha valamely határozat teljesedésbe nem ment volna — rögtön feltűnik.

A pénztárkönyv pedig az ajánlatok könyve ellenőrsége alá van vetve szerkesztési módjánál fogva, s ha bár ennek is vezetése s az ajánlati részletek fölszedése is, — a rendes pénztárnok Vékony Ferencz az alul magát több okokból fölmenteni kívén — egy időre k. gondnok Roth Pál atyánkfára bízott volt, a közelebbi bizottmányi gyűlésben Turbucz Ferencz ur kézsnek nyilatkozván mint pénztárnoki segéd éz ügyet kezelni, ezental a jegyzőkönyvben kijelölt mód szerint az Turbucz Ferencz ur által fog vitetni, miáltal míg egyfelől a legnagyobb ellenőrség eszközölk, másfelől a k. gondnok teendője kesvesítettén: az ajánlatok gyűjtésére több alkalom nyíttatik. — A jegyzőkönyvet ezental Turbucz ur helyett t. Kovács Sámuel ur vezetni kézsnek nyilatkozta.

Végezetre a pénztár állásáról a következő összeállítás adhatjuk, mint ez a pénztárkönyvből is kitetszik.

Az 1859-ik év végeig a tett ajánlatokból ke kellett volna, hogy gyűljön 665 frt 54 kr; begyűlt 519 ft 49 kr, költség volt összesen 47 ft, és így maradt készpénz 367 ft 49 kr o. e. — E szerint a mult évről áttétettek 1860-ra.

a) Restantiákban	146 ft 5 kr.
b) Urbéri papirokban	105 „ — „
c) Készpénzben	367 „ 49 „

Osszesen . . . . . 618 „ 54 „

Ennyi t. egyházi-tanács és közgyűlés az eddigi eredmény, — kevés ha a czél felé sovárunk, de sok és biztos reményt nyújt, ha a mult nézzük. — Az ezulani teendőket a mérnök Balogh György ur által kidolgozandó részletes terv, s az, hogy ügyünket miként karolják fel a vidék és haza határozandj meg. Hogy a bizottmányban az akarat, s hogy Dézs hazafias polgáraiban az áldozati készség nem hiányzott, bizonyítják a tények; s midőn ezt fölmutatjuk, bizton reméljük, hogy a vidék s az egész haza támogatni serősíteni fognak szent igyekezetünkben.

Azért az alulirt bizottmány Istenben és a nemzet nagyra törő nemes jellemében bízva, azon reménnyel fejezi be ezen jelentését, miszerint meggyőződése: hogy az építéshez sokkal hamarabb hozzá fog kezdeni az egyház, mint sem ezt bár ki is közölünk meg. Ev előtt képzeltel volna.

Kelt Dézsen, január 13-kán 1860.

Az ipar-iskolai alap kezelésére kinevezett bizottmány tagjai:
Pataki Dániel s. k. Gyöngyösi Sándor s. k.
Ifj. telegdi Róth Pál s. k. Kovács Samu s. k.
Vékony Ferencz s. k. Nagy Farkas s. k.
Medgyes Lajos s. k. Turbucz Ferencz.
Beke Sándor s. k. jegyző.

Nekem mint levelezőnek még csak annyi szólanivalom van ehez, hogy adja Isten a bizottmány jelentése teljesülését, hogy behozonyosuljon az, miszerint azon város, mely minden a két hazában fölmerülő közczéla buzgón áldoz, nem hiába számít az egész haza gyámolítására!

Ujdonságok.

— (Casinó-bál.) F. hó 4-én ment végbe a második casinóbál, a helybeli polgári társalkodó termében. A magyar öltözöt ősi egyszerűségében oly sok deli hölgyet, deli ifjat egy koszoruban szemlélhetnünk valóban kedves élvezet volt. Annál sajnosabban tűnt fel, hogy a táncrendezés a közönség igényeit nem elégítette ki. Véleményünk szerint bármely társaskörben a tulnyomó elem kívánalmai foglalnak főhelyet. Az igaz, hogy idegenek kedvét kereső lovagias nemzet vagyunk, nem is mondjuk, hogy nyilvános termekben kizárólag nemzeti táncokra szorítkozzunk; de midőn tizenhárom táncdarab közt csak négy nemzeti látunk, tudva azt, hogy a tánczó közönség bel- és külsőleg magyar: ily rendezés kielégítő nem lehet; s miután a táncrendj zavarását az illemtszabályok tiltják: ily esetek a közönségre nézve lehangolók. Hogy többet ne említsünk, egyik keringő vagy az öt francia valamelyike helyett a táncrendben miért ne lehetett volna sormagy — ez egyszerű szép tánc, melyet magyar keringőnek lehetne mondani — az, hogy nem ismerik, nem mensteg; mert midőn közkivánatra egyet rögtönöztek, kivétel nélkül minden örömet tánczolt. Egyébiránt e kellemetlenséget kedvesen enyhíté az, hogy szép hölgyeink nemzeti ruhában, és sokan saját készítményükben jelentek meg, mintegy mutatva, hogy a házias nő nemcsak nyelvtanulásból vesz örökös, hanem a takarékosság egyik ága, a ruhakészítés dicsesteres eltanulására is időt fordít.

— Házzi zenekörünk f. év jan. 29-én szép közönség előtt érdekes előadást tartott. Cs. B. k. a zongora-, Mátéfi K. ur hegedű-solót játszott. Tóthfalusi ur a „Busan busan szól a harang” népdalt, s Petőfi „Barna menyecskének szeme közé néztem” című dalát énekelte általános tetszés között, mely ismételtetésben nyilvánult. Kakas Márton talpraesett „Magyar di-

vat”ja érdemlett tapsait itt is bőven megnyeré. A műdarabok választására nézve, csak a közönség tolmácsa vagyunk, midőn az illető működő tagok figyelmébe ajánljuk, hogy az ugynevezett hangszer-változatok helyett czélszerűbb lenne a zeneköri közönség igényéhez képest szív- és fülhez szölbő darabokat választani. Végre örömmel irhatjuk, hogy a zenekör vegyes közönsége is egész magyarban kezd az előadásokon megjelenni, s főleg ma pár ifju hölgyet oly jól esett abban az izlésteljes szölszerű öltövényben látnunk, melyről önkénytelen az egyszerű szép hajdant festő regények kedves Ilonkái jutnak eszünkbe.

— A mint értesítve vagyunk, a „K. Színházi Közlöny” szerkesztését e hó 16-kán kezdve, tehetséges fiatal írók Papp Miklós ur mint főmunkatárs veszi át, főként azon szándékából, hogy a lapra nézve nyert engedély közrehatóságban érvényesíttessék, s hogy e lap mielőbb nőjje ki magát oly közzé, mely az élvezte tanító szöpirodalom igényeinek is megfelelhessen. A szerkesztés egyelőre csak e szini időny végeig tart, azonban a tulajdonos és szerkesztő czéljában áll, részvét mutakozása esetében a lap alakját s folyamát másképp szervezni, s addig is a lehető író eröket megszerezni. Sikert kívánunk a vállalatnak.

— A jövő szombaton a szép tehetségű Komáromy jutalmára fog előadati „A dus paraszti”; reméljük, hogy a kiérdemelt résztvef sem fog elmaradni.

— Sepsi-Szt.-Györgyön Háromszék lelkes fiai fényesen ünneplék meg Kazinczy emléket; a részleteket jövő számunk hozandja.

— A „P. N.” írja: „A protestans küldöttség elnökei báró Vay Miklós öcxa és b. Prónay Gábor szerencsések voltak f. hó 1-sején O Felsege által fogadati.

A nélkül, hogy e nagyerdőkü andientia részleteibe eszreketnénk, a potestans közönség megnyugtatóra annyit mondhatunk, hogy O Felsege, ki ritka ügyavatottsággal szölköt a dolghoz, úgy látszik, személyesen akarja e nagyfontosságú kérdés megoldását eszközölni és legkegyelmesebb határozott nyilatkozatai után elég okunk van bizni és remélni, hogy e megoldás a két protestans testvéregyház teljes megelégedésére fog lenni.”

— Ugyan e tárgyban a „P. Lloyd még következőkröl értesül: O Felsege úgy nyilatkozott a két elnök előtt, hogy a potestans ügyben kiegyezkedést ohajt eszközölni, de természetesen, hogy a kiegyezkedés a patens határozományaival nem ellenkezhetik, bár O Felsege kész, szükség esetén, lemondani az utóbbi időben kibocsátott miniszteri rendeletek foganatosságáról.

Vay és Prónay bárók a protestans küldöttségnek Pesten egybegyűlt tagjai előtt jelentést tettek kihallgatásuk fölöl, s a kiegyenlítés módja, mire nézve Bécsben megegyeztek, Vay báró szerint következő:

A zsinat egybehívását eddigéig az egyházkerületeknek a patensben megrendelt új felosztása akadályozta. A protestansok ragaszkodnak az eddigi 8 kerülethez, a patens pedig 12-öt parancsol. Minthogy már a zsinatnak csak éppen az egyház összeségét kell képviselnie, az tehát az esperességek összeségéből szintgy megalakulhat, mint a kerületek összeségéből: ennélfogva abban állapodtak meg, hogy az egybehívandó zsinat összes esperességek képviselőiből álljon össze. Az esperességeket ugyan is nem másította meg a patens. Így aztán minden esperesség egy-egy világi s egy-egy egyházi követet küldene a zsinatra.

A küldöttség figyelemmel meghallgatván e jelentést, e kiegyenlítés módjára reállott, de azon föllet mellett, hogy elébb a kerületi gyűlések még egyszer hivassanak össze, kimondandók a zsinatra nézve foganatóságú új választási eljárás érvényességét. A kerületek gyűléseit pedig a tanácskozó küldöttség következő öknál fogva tartja szükséges-

nyugodott leszek, ha biztosítasz, hogy a rablőfőnököt soha szeretni nem fogod.

— Atyám esküszöm, megvetem öf, — szölköt határozottan Margit.

Néhány óra mulva Boronkay sejtelve teljesült.

Estvefelé Kis Farkas lélekszakadva szaladott Boronkayhoz.

— Uram! — szölköt — el vagy árulva. Menekülj sietve. Bástia titkárja zszólom alatt szölgált egykoron s hü emberem. Ö értesített, hogy Lódi Simon téged Csizsárral és Kálmándyval együtt elárult, egy szöltéppelt levelet nyujtva be a fővezérhez, mely saját kéziratod, s melynek darabjaiból látható, hogy ti Bethlenéket boszura hívjátok fel. Uram késszilj, fuss! Bástia parancsot adott ki elfogatóstokra.

— Nagy Isten! — sikolta Margit, s atyját átkarolva ajultan hullt lábaihoz.

— Leányom gyermekem ne félj, az régi dolog! — szölköt Boronkay ölébe ragadva az elaléltat, mialatt Kis Farkas vizet hozott, melylyel a lányt felmosásk.

Margit a mint föleszmélt, rémülten nézett atyjára.

— Atyám! te még itt vagy? füss-füss! megölnek az emberhőreok.

— Miért futnék gyermekem? A multakért kezemben van Bástia kegyelemirata. Lódi rossszul számított, midőn azt hitte, hogy eszölszövényekkel egy magyar nemesből kicsikarhatja az atyai áldást.

— Uram! ne légy igen merész! — szölköt Kis. — Ez emberek labdáznak a honfiak fejével; ha most elvonulsz, a császárnal kegyelmet eszközölünk. Használj e szempillantást, mert tán a jövő perczben késő lesz menekülnöd.

— Nem, ifju barátom, a magyar nem fut. Én bevárom sorsomat. Békén hordozom mit reám mértek az istenek. Ha családom köréből elhurezolnak, légy testvére gyermekemnek.

— Atyám! kedves atyám, menekülj, füssünk. Én követlek a világ végeig. Menjünk

tu! a tengeren, míg egy szabad hazát lelünk, hol nem ildözik, nem gyilkolják az emberiséget, menjünk atyám, menjünk — szölköt Margit átölelve s könnyeivel feresztve atyja kebelét!

E perczben az ajtó fölnyílt, egy csapat fegyveres lépett be azon, kik Boronkayt Bástia parancsára fogolynak nyilváníták.

VIII.

Ki irhatja le Margit kétségbeesését? Ö atyját szerfölött szerette; miután minden szerelmi vonszódásai meghiusultak, a gyermeki szeretet volt még, mely betölté a szenvedélyes hölgy egész érelemvilágát.

Epeszté szövkét egy szomorú önvád, midőn atyját Lódi martalékaúl tudta, s éröz, hogy az aljas férfi az egykor töle nyert szerelmi remények által hivatott fel a végetekre. Gyölölte öf most inkább mint szerette valaha. Undorral gondolt azon alakra, mely egykor öf büjölá. Atyja hóhérat látta most abban, kit egykor testvérének ohajtott. Nevelte szenvedésit az, hogy Menyhért is akkor családí ügyek miatt távol vala. Csak Kis Farkas volt, kinek ragaszkodására s kifogyhatatlan nemeslelkűségére támaszkodhatott.

E kifradhatlan buzgalmu ifju viszonyai által sikerült Margitnak kihallgatást nyerni Bástánál; de e képzelt szerencse mi eredményt sem hozott. A mogorva fővezér durván, vigasz nélkül bocsátá el a leányt.

Busan, leverten tért vissza Margit szállására, hol néjének s Kis Farkasnak keserűn panaszkodott sorsáról.

— Mi lesz atyámból? Ah Bástia ugy elene van bösztive! szemeböl olvastam atyám haláliteletét. Megölük öf, megölük öf!

— Ne remegj kedves angyal, — szölköt Kis Farkas, megragadva a leány hókezeit, — atyád nincs veszélyben. Ö csak Lódi valamely személyes boszujának üldözöttje, de ez üldözés csak addig tarthat, míg ügyök ellátását huzhatják. Megtudtam, hogy Matheus

Lóditöl meg van vesztegetve az ügy lehető hátráltatására s a foglyok kinzására. De nekünk is lesznek aranyaink azok részére, kik Matheusnál többet tehetnek. Most arany a törvény. Atyád ügyét már tisztába hoztam; az ellene emélt vád alaptalan, mert tárgya megelőzi Bástia kegyelmezési okirátát.

— Oh lehet-e reményünk? mivel van atyám vádolva, nem való az?

— Egy szöltéppelt levél a vád alapja, melyet atyád is kikérdetve saját kéziratának vallott, de ez még Székely Mózses föllépése előtt kelt; Fehérvár ostromakor Spinosa letele föl azt Farkas Miklós öltözékeiben, s azonan Matheushoz küldé. Lódi felismerte atyád kéziratát, s vádat emélt Bástánál; vádját a levél oly darabjaival igazolván, melyekről a nap és Székely Mózses neve hiányzott. Ö az egész ügyben egyetértett Matheussal, de az ég rajtuk is segített. Itt kedves Margit a levél elejtett darabkát sütkérről kezenre keríteni, átadom Margitnak. Még egy kihallgatásteszközölünk Bástánál, akkor fölfedezended e gyalázatos armányt, melyet csak tévedésnek fogsz nevezni, minthogy Lódi Bástának kegyeneze. Hiszem, hogy az ég segíteni fog rajtunk, s ez adatok által atyád mentve lesz. Rejtsd el ezeket kedves hölgy! mert engem is Lódi már szemügyre vett, s ki tudja mi történhetik velem!

Alig rejtheté el Margit az iratokat, a terem ajtaja fölnyílt s Lódi lépett be.

Margit a mint megpillantá öf, élénken sikoltott s szeméit kezeivel eltakarta.

— Margit! — szölköt Lódi — kétségbeesve találak, bocsáss meg, hogy atyádon nem segíthettem. Ne aggódjál miatta, Isten után mentve lesz ö.

— Távozzék kegyelmed! nincs szükségem segélyére, nincs szüksége atyámnak is, ki büszkébb, hogyssem árulójának kegyét elfogadná.

— Nem értem nagysádot, — szölköt megütököze Lódi.

— Mindent tudok. Távozzék kegyelmed,

szöjjeitek Matheusszal armányaitokat, elég becsületes embert hurezolttok már a vesztö-helyre. Megud halni atyám is úgy, mint mások meghalának áltaatok.

— Margit! ezek irzóatos vádak, látom, hogy valamely eszölszövényes rágalmozó elkarhozottat nagysád előtt, — szölköt zavarral Lódi.

— Avagy azt véli kegyelmed, nem tudom mint tervelték ki Matheusszal atyám sanyargatását egy levél miatt, melyet egykor Spinosaól kaptak kezökre, mint válogatták ki szöltéppelt darabkaiból azokat, melyekel atyámat s barátait elvádolhassák. Szögyen a nagyvezérnek, hogy bennetek urak bizalmát helyeztetni, s engedi e haza előkelő fiait armányaitok bábjátékaul rablánczokon sanyargatni. Mindent jól tudok bán ur.

— Margit ez oly vád, mely az ajkakraöl leginkább fáj nekem, melyet nagysád elmondhat, de be nem bizonyíthat soha.

— Minden vádak hitelességét, bizonyítom én, — szölköt szilárdan Kis Farkas.

— Te? ki vagy te?

— Én azon ember, kinek te Tergovistiaól Brassóig hajtottad lovait, midőn csapatomban köztvitéz valál. Kocsissom éppen akkor epemirgben halt meg, s értesíttem, hogy te igen híres kocsisa voltál a bojáróknak, s bakomra ültetél, hol helyedet emberül betöltötted.

— Jól van Kis Farkas uram; most tudom ki vagy. Én pedig tudd meg, azon ember vagyok, ki téged három nap alatt fölakasztatlak, — szölköt kitoró dühvel Lódi.

— Nem tagadom, hogy e művészetben mester vagy! — szölköt hideg nyugalommal Kis.

Lódi indulatosan, s bucsuvétenül rohant ki a szöbából.

— Ah! Kis az Istenért! menj, szaladj, mentsd meg magad, — szölköt rémülve Margit.

(Folytatjuk).

nek: 1) hogy az itt egybegyűlt küldöttség jelentést tehessen kudarca sikeréről azon testületnek, amely kiküldötte; 2) hogy az egyes kerületek — a mi különös fontosságú — Ő Felsőge jóakaró szándokai felől felvilágosíttassanak, a mi által a kibékülés tetemesen elő fogna mozdítani; 3) hogy — mint már fent meg van jegyezve — a kerületek az új választási eljárás érvényességét kimondhassák; 4) hogy a kerületek az új választási eljárás fogantatására nézve intézkedhessenek; 5) végre — s több követ éppen erre helyezték különös súlyt — hogy a superintendens és felügyelői (vagy segédrendnöki) hivatalok betöltsenek.

Ez öt pont formulázta, Vay bárónak átadott, hogy ő excja újabb kihallgatása alkalmával Ő Felsőgének előterjeszse. Vay b. megint Bécsbe utazott.

A leirt tanácsokmány előtt a két elnök, Vay és Prónay bárók Budán voltak kihallgatáson a Főkormányzó Ur Ő cs. kir. Főnségénél.

Ugyanazon ügyben a „Fortschritt“ így ír: Vay Miklós és Prónay Gábor bárók szerdán csakugyan kihallgatáson voltak Ő Felsőgének. A kihallgatás nyelve német volt; Ő Felsőge külön-külön fogadta a két bárót s úgy méltóztatott nyilatkozni, hogy Magyarország protestansai a legjobb akaratú császári szándékokról lehetnek meggyőződve, s ohajtását fejezte ki, vajha megegyezés létesülne. A kihallgatás egy órással tartott.

A „M. Sajtó“ f. hó 4-kén mindegyik megjegyzi: „Magán értesítéseink nyomán, — melyek alaposnak látszanak — a kiegyezési alkudozások még mindeddig nem léptek azon stadiumba, hogy a prot. hitfelekezeteiket oly reménnyel kecsgethetnék, mint „P. Napló“ collegánk tévé. A prot. részről itt Pesten történt megállapodás állítólagos föltételei tartózkodásra intenek bennünket a végeredmény sejtésére nézve.“

— A németek hazafias költője, az ifjú Iulku 91 éves A rndt Móríz Ernő, jan. 29-kén Bonnban meghalt.

Nemzeti színház. — Szombaton 4-kén Gerecs jutalmára „Ernani“ opera; színészeink a nem népes közönség mellett is oly lelkesen működtek, hogy emel jubbán soha Ernani előadva nem volt e színpadon. Bodorfi (Don Carlos) kiválólag szépen énekel, természetes hogy Fridrichné (Elvira) sem maradt mögötte. Pauli (Ernani) az első felvonásbeli ariáját feltűnően jól énekelte. Dicséretet érdemel Marcella is (Gomez de Sylva), a fiatal színész szép tiszta hangja s jó articulatioja által tűnik ki; ha e hang a kellő erőt és hajlékonyságot megkapja, művészié válhat. Csak sokat sokat kell tanulni, s gyakorolni.

Vasárnap 5-dikén „A huszár csíny“ Vahot Imrétől. Virág Marczai szerepét Komáromy, Borecsát Follinusz éneken személyesítik, a többi is elég ügyesül játszott.

Hétfőn 6-kán „Granada éjtanja“ itt rég nem hallott dal-mű 2 felv. Bodorfi (Egy vadász), Pauli (Gomez) szerepét adták, Gabrielát Szerdahelyi Nelli. A kar is dicséretet érdemelt, csak hogy igen kevés benne a női személyzet.

Politikai hírek

— Párisban a börze emberi élel képzeldősükben egy újabb olaszországi háború kitörése miatt már jó előre kezdenek aggodni; az árkelet esése felett nem is lehet nagyon csodálkozni, kivált ha elősoroljuk azon aggasztó híreket, melyek jan. 28-án keringettek Párisban. Ausztria komoly előterjesztéseket tett volna az annexio miatt, s védelve a következőkben összpontosulnak: A hercegségek annexiója a zürichi kötés nyilvános megsértése. Ha arra nézve megegyezés történt, hogy fegyvererővel ne avatkozzanak be a restauratio végrehajtására, ez nem föltételezi, hogy a népségeknél joguk ne legyen véleményüknek általános szavazat (suffrage universel) útján nyilvánítására, az európai nagyhatalmak képviselőinek felügyelete alatt. Ha az annexio megtörténik, Piemont az eseményeknél fogva kénytelenítettik a Legatiókba benyomulni és utána Rómát és Nápolyt meglátadni. Az annexio következményei felszámíthatatlanok s azok bizonytalanságát Európára nyugalmat. Mit felelt a francia külügyminiszter Metternich herceg ezen előterjesztésére? nem tudhatni. Beszéltek tovább, hogy Ca v o u r gróf (ki Nizza- és Savoyáért Corsicát kéri) levelet intézett volna Victor Emanuel király ve-jéhez, hogy ez a császárt tapogassa ki, mi volna célja, az olasz kérdés végmegoldására nézve. Ca v o u r gróf egyszerűen egy ultimatum tervét is megküldötte Párisba, melyet a szard kormány Rómához szándékozik intézni. Ezen ultimatum tartalma: ha meg nem szűnik Anconában az Ausztriában toborzott önkéntesek kiszállítása, e ténnyen Ausztriának az olasz ügyekbe avatkozását fogja nézni, mi által neki is joga lesz a beavatkozásra. Arról is beszéltek, hogy a nápolyi király egy jegyzéket intézett a francia kormányhoz, melyben kijelenti, hogy a határgörtségekbe be akar avatkozni, a forradalomnak határaitól való eltávolítása végett. Aztán, hogy Ausztria szaporítja hadseregét a velencei tartományban, szállások rendelkeztek érkezendőt osztrák hadseregek részére; Porosz- és Oroszország véd- és dacszövegséget kötöttek a rajnai és minciói vonal védelmére végett. Végül jelentették, hogy közelről egy rőpirat jelenik meg: „Velence felszabadításáról“ (De l'Affranchissement de la Venetie) s azt állítják, hogy e rőpirat éppen oly nagy fontossággal bírna, mint a „III. Napoleon és Olaszország“, „A pápa és congressus“ című rőpiratok. Ennyi aggasztó hír természetesen leverlőg hatatott a börzére, mind a mellett is, hogy közölők csupán egy bír a valószínűség komolyabb jellemével, tudniillik: Ausztria tiltakozása az annexio miatt. A válság bekövetkezésére egyebiránt Páris politikai körében nagyon készen vannak.

— A pápa i k ő r i r a t Párisban rendkívül figyelmet keltett; jan. 29-én reggel csupán az „Univers“ közölte volt azt, a többi lapnak a nap folytában meg vala tiltva az encyclica közzététele; csak este lőn visszavéve a titlalom, a császár parancsa folytán. 30-án erre a „Constitutionnel“ következő — már táviratilag röviden közölt — cikkét hozá:

„E levél az egyház fejének nyilatkozata, a ki a püspökség körében minden tiszteletré méltó testvéreirek szól. Ezen első szempontból tiszteletré kötelez bennünket, melyet mi szigoruan szem előtt tartandunk. De az nem érdekli a hitbe vágó kérdéseket, noha a pápa tekintélye még ezeknek szabályozására nézve is csak akkor feltűnik, midőn az a szent canonokkal összevág, és az összegyűlekezett egyház egyetemes beleegyezésével összehangzik. — Itt csupán politikai kérdésekről van szó, és e pontban a római udvar illetőségét nem lehet elfogadni, ha csak a

francia egyház minden traditióját félreismerni nem akarjuk. Az 1682-diki emlékeztetés nyilatkozat, melyhez a Bossuet név oly dicsőregeesen van kapcsolva, szóról szóra ezt mondja: „Hogy szent Péter és az ő utódai a Jézus Krisztus helyettesei, sőt maga az egész egyház is csupán a lelki dolgokra nézve nyertek hatalmat Istentől, s a melyek az üdvösséget illetik, nem pedig a világi és polgári dolgokra nézve.“

„Igy a január 19-ki encyclicában a világi uralkodó beszél a világi érdekek nevében, beszél azonban ama különös formákban és azon különös jellemmel, mely az egyház fejét illeti. Ebben tehát hatóságai visszaélés (abus de juridiction) van, mely a nélkül, hogy a tiszteletteljes deferentiától felmentene, nem gáthat bennünket annak szabad megítélésében.

„Mondjuk ki tétovázás nélkül, egészen, a mit gondolunk: A papság elleni mindenkor azt hányták szemébe, hogy tul akar menni a lelki hatáskörön (dominatio), mely kizárólag az övé. Sok független elmét felzudítottak ellene, a melyek nem akarták alávetni magokat a hitbeli dolgok kivételül. Éppen az által, mert, az 1682-diki nyilatkozat szavai szerint, „a királyokat és az uralkodókat az egyházi hatalomnak akarják alávetni“ éppen az által távolítottak el az egységtől, melynek középpontja Róma, egész népekét.

„Hála Istennek, nem élünk többé hitszakadások és eretnecskégek korszakában s korunk sokkal felvilágosultabb, semhogy meglekény félreértésből hasonló szakadások keletkezzenek. Azonban lehetetlen nem busulnunk azon álláson, a melyet némelyek IX. Piuszal elfoglaltatnak oly körülmények közt, melyekben az engedességgel szemmel, ugy látszott oly jól illett volna a szent atya magasztos jelleméhez. Nem fájdalmas dolog-e látni, hogy oly fontos okirataiban, mint a melyről beszélünk, az egyház örökévaló ügye összezavartatik, hogy oly solidaritások közé aláztatik, melyek hozzá oly kevésbé méltók s hogy az azoknak a hercegeknek sorsáival kötetik össze, a kik Olaszországban csupán Ausztria fegyverei által tarthatták fenn magokat, s csupán annak háta mögött mehetének oda vissza. — Valóban egyik okául annak, hogy a pápa Romagnának elkülönítésétől vonakszik, a levél azt adja, hogy ő szentsége nem mondhat le birtokterületének e részéről, a nélkül, „hogy ne gyengítse azon olaszországi fejedelmek jogait, a kik birtokaiktól oly igazságtalanul fosztattak meg.“

„Ime tehát az egyház feje, mint a VIII. Bonifaciusok és XII. In c z é k korában, politikai souverainitások fölött teszi magát közbíróvá (E s jöl meg kell jegyezni, ezen theokratiai bekebelezés, mely mai világban a legveszélyesebb kiváltásig fogna lenni a pápaságra nézve, egy különös ellenmondásnál fogva nem egyéb, mint a függetlenségnek elvitáztatatlan tanúsága; mert az olaszországi háborúban előtte valamint utána Rómát Ausztria befolyása alatt görnyedve találjuk, azon befolyás alatt, melyet L a o r d a i r e atya oly méltán egy tekintett, mint a hanyatlásnak és alszállásnak egyik okát a szent székre nézve. — Sajnálkozunk azon francia katolikusok fölött, a kik nem érzékel, milyen szomorú a pápaság által foglalt ezen állás, a mely pápaság a népek ohajtása ellenére partját fogja azon hercegeknek, a kik Solferino mellett elbukván, nem találtak más menedéket, mint Ausztriát. Ezen állás meghusítja mind azok reményét, a kik ohajtották volna, hogy a kereszténység feje a maga politikai hatalmának varázsát az új-jászületet Olaszországgal való egyesülésben találja ujra fel.

„A korlevél kétségben kívül talákozási pontul fog szolgálni sok szenvedélynek, melyekben nincs semmi francia sem keresztényi, és a melyek iparkodni fognak visszaelni ezen okirat tekintélyével és annak tiszteletrémeltő eredetével. Mi attól nem félünk, hogy boldoguljanak, mert meg vagyunk győződve, hogy a császár politikája nem adhat semmi jogos aggodalomra okot. A császár sugallva azon hűségét, mely tíz év óta egy nap sem hazudtolt meg magát, legelőbb reformokat tanácsolt a pápának, melyek az ő birtokterületének épségét megmenthették volna. Ezen tanácsok visszautasítottak, — a baj súlyosbodott, és ma már nem látszik lehetségesnek visszvinni a romagnai népeket, ha csak erőszakkal nem akarják őket kényszeríteni. — A császár hasznosabbnak vélte a pápára nézve, hogy Romagnáról lemondjon, semhogy azt alattvalói véren, és idegen beavatkozás útján újra meghódította. Öszintén megmondta ezt a szent atyának egy levélben, mely méltó az egyház első szűz fiához, méltó egy franciaországi uralkodóhoz. A pápának szabadságában állott követni vagy visszautasítani e tanácsot. Ő visszautasítja.

„Távolról sem akarjuk elvitáztatni, hogy chez joga van, s mi azon meggyőződésben vagyunk, hogy Franciaország tanácsa fenyegetéssé vagy kényszerítéssé soha nem fog változni.“

„E szerint — így végzi a „Constitutionnel“ — Franciaország kötelessége be van töltve. A hozzá mutatott igaztalanság bár mily nagy legyen, nem fog annyira hatalommal bírni, hogy őt mérsékleti és védő szerepből kivége. Rómában, ha szükség lenne rá, megint védeni fogná ő a pápát a fejtelenség ellen; de ha a szent atya politikai tekintélyének másútt akárhól más válságokon kellend keresztülmenni, az e miatti felelősség nem hárulhat a nemelkülöz nemzetre, mely mindent megtejt, hogy azt elfordítsa, és a mely mindenkor kész lesz nyújtani azon mentő segílyt, melyet ma félreismernek.“

— A t o u l o n i tengerészeti főnök azon távirati utasítást kapta, hogy bizonyos számú szállító gőzöst tartson készen az indulásra. Ebben némelyek némi valószínűséget látnak arra, hogy a francia csapatok Rómából nem sokára ki fognak takarodni, noha a „Constitutionnel“ az ellenkezőt állítja. — A középtengeri hajóraj parancsnoka Lebarbier de Tinan azon parancsot kapta, hogy haladéknélkül Toulonba menjen; pedig csak febr. 15-kén kellett volna átvennie a parancsnokságot.

— Majdnem bizonyosnak látszik már, hogy Párisban Sa v o y a és N i z z a ról egyelőre nincs többé szó. A francia császár pillanatra kívánta ugyan a Franciaországba kebelezést, de látván, hogy a többi hatalommal ez bizalmatlanságot kelt, és hogy ez uton a császár olaszhozi terveinek valószínűsítése veszélyben forogna, saját kedvenc eszméjéről, anyagi előnyéről lemondott, hogy Olaszország megszáradításának munkáját annál biztosabban befejezhesse.

— M i l a n ó, jan. 30. P i e m o n t készülétei soha, még a legutóbbi hadjárat előtt sem folytattattak oly buzgalommal és lázas sietséggel mint e pillanatban. Lombardia a szó szoros értelmében táborra alakult s a hadseregek mozgulataiból a háború közel kitörésére következtethetnek. Garibaldi Lombardiában egyik helységből a másikba utazik, s a lakosságot nyíltan ke-

resztes háborúra izgatja Ausztria ellen. Ismét két zászlóalj alkuttatik velenceiekéből és romagnaiakból, melyek a Garibaldi nevet viselik ezen hozzátétellel, „della morte.“ — A piemonti ügy-nökök által vezetett forradalmi és kivándorlási bizottmány tevékenysége soha sem volt oly nagy mint e pillanatban, s lázító iratok és mindennemű fegyvereket igyekeznek Velencebe csempészni. Ezen kívül a rendes csapatok készülétei a legerőlyesebben folytattatnak s az egész piemonti hadsereg nemsokára hadi lábon fog állani. Hogy Ausztria ellen közel támadás van készülöben(?) semmi kétség benne. És miképpen tartja magát a francia kormány? Éjjel nappal érkeznek ide a számos francia csapatok és rövid idő alatt nem kevesebb mint 24 gőzös érkezett Genuába francia katonasággal, leginkább zuavokkal, és az itt levő francia tüzér telep is már 16 üteg erősítést nyert. Hogyan kellessék azt továbbá magyarázni, hogy Vaillant tábornagy Klapka egy segédét elfogadták és asztalához hivta, kinek feladata olynemű forradalmi felhívásokat csempészni az ausztriai államokba, melyekben a cs. k. osztrák hadseregben szolgáló magyarok esküszegésére hivatnak fel, hogy a netalán megszökö magyarokból külön hadtest alakíttassék. (Triest. Ztg.) (M. S.)

Nápolyból jan. 27-dikéről érkezett tudósítások szerint Pianelli tábornok erősítéseket kér. Állítják, hogy a római határon álló hadseregek növeltetni fognak. — Kialtvány történt, mely alkalmossal az alkotmány utáni vágy élénk felkiáltásokban nyilatkozott.

Turinből, jan. 20-dikéről távirják: „Livornoból jelentik, hogy Ricasoli jan. 25-dikén a zászlók átnyújtása alkalmával a nemzetorségnek hosszú beszédet tartott, s többek között azt is mondta, mikép éppen annu okosságra mint bátorságra van szükség a kivított függetlenség felhasználására. „Még sok tenni való van hátra!“ — tévé hozzá — „a közép-olaszországi államok Piemontba kebelezetése szükséges, hogy az olasz nemzetiség részére, melynek védelme közös kötelesség, biztosíték szereztessek.“

Rómából, jan. 23-ról tudósít egy levelező: „Tegnap este itt veszélyes előjelek mutatkoztak. Az előbb itt tartózkodott szard követ della Minerva-nak nem csekély partja, valamint a piemonti párt azt hitte, viszontdemonstrációval tartozik a római nemességnek és senatusnak azon tiszteletré, melyet ez a pápa iránt taustított. Több, mint 10,000 ember tartott majd két óra hosszágú menetet az utcákon, éltelve a szabad Olaszországot, a francziák császáraját és Szárdinia királyát. Egy polgári és katonai hatóság sem akadályozta határozatlan e demonstrációt.“

Nápolyból érkezett tudósítások szerint a Rómában megjelenő „Civita Cattolica“ a jezsuiták generálisának Beckx atyának organuma, Nápolyba fogna átköltözni, hol az eddigi katonai lakánya, „Santi Apostoli“ a jezsuiták számára kiüritett volna. — Ga t á b a n előkészületeket tesznek magas és legmagasabb vendégek elfogadására.

— Az „Univers“ január 30-diki száma egy Encyclicát hozott, melyet pápa ő szentsége a kath. egyház minden patri-archához, primásaihoz, érsekeihez, püspökeihez és egyéb méltóságaihoz intéz. Ezen okirataiban IX. Pius megköszönve a híveknek az iránta bőven tanusított ragaszkodást és hűséget, áttér Napoleon császárnak hozzá intézett azon levélre, melyben a francziák császára ő szentségének az elpártolt tartományokról való lemondást javasolja, s kifejtji az okokat, melyek ő szentségét arra bírták, hogy Napoleon császár tanácsára semmi módon ne hajoljon, a mint ezt ő felségének meg is írta.

„Mindenkédelem nélkül sietünk válaszolni ugyanazon császárnak — mond a többi közt az Encyclica — lelkünk apostoli szabadságát vitájogosan és nyíltan kijelentvén, hogy mi semmi uton módon nem hajolhatunk az ő tanácsára, mivel hogy legyőzhetetlen nehézségekkel van egybekötve az, tekintve a mi magunk és ezen szent szék méltóságát, a mi szent jellemünket, és ugyanazon széknek jogait, melyek nem valamely uralkodó család örökégségére, hanem minden katolikusra tartoznak, egyszersmind kijelentettük, hogy mi nem ruháztuk senkire azt a mi nem a menk, és hogy mi tökéletesen átlátjuk, hogy azon diadal, melyet velünk az aemiliani pártosoknak (perduellibus) engedtetének, a többi tartományok bel- és külföldi izgatónak ugyanazon elkövetésére ösztönöl fogna szolgálni, ha látnák, hogy a lázadók eként boldogulnak. És a többi közt, ugyanazon császárnak kinyilatkoztatottuk, hogy mi pápai birtokunknak Aemiliában eső tartományairól le nem mondhatunk, a nélkül, hogy a bennünket köti ünnepélyes esküvéseket megszegjük, a nélkül, hogy többi tartományainkban panaszokat és mozgalmakat ne gerjesztünk, a nélkül végre, hogy meg ne erőltetnünk nem csak azon olaszországi hercegek jogait, a kik birtokaiktól igazságtalanul fosztattak, hanem az egész keresztény világ valamennyi fejedelmek jogait is, a kik bizonyos, fölötté veszélyes elvek behozatalát nem nézhetnék közönyösen. Nem mulasztók el megjegyezni azt is, hogy ő felségének nem lehet nem tudnia, minő emberek által, miféle pénzekkel és minő eszközökkel támasztattak s vitettek végbe a legújabb pártoskodási merények Bolognaiban, Ravennában és más városokban, miután a népek legnagyobb része ezen mozgalmakra, melyeket nem is sejt vala, ugy szólnán megmeredt bámulatában, s azoknak követésére magát egyáltalában nem mutatá hajlandónak.“

A pápa felszólítja az egyházi méltóságokat, hogy a híveket napról napra inkább tüzeljék fel, hogy azok minden igyekezeteket a sz. szék jogainak védelmére fordítsák, s felszólítja az egész kereszténységet, hogy e célra imákat ő szentségével egyesítsék.

Triest, jan. 30. Ma este érkezett ide „Róma“ tengerészeti gőzös Velenceből 100 olyan egyénnel, kik a legközelebbi hatósági intézkedések következtében onnan kitiltattak. A vaspálya-révből szállítottak ki, vasuton tovább fognak a birodalom belsejébe vitetni. Egy olaszországi utazó állítása szerint az izgatok nem is titkolják, hogy jövő tavasszal kétfelől, u. m. Milano és Közép-Olaszország felől akarnak berontani a velencei tartományba. Valjon hogyan fogja magát Piemont és Franciaország tartani azon esetben? A Velenceiek elfogottak között van Franceschi mérnök is, a ki már el volt itélve felségárulás miatt 16 esztendei várfogságra, de kegyelmelt nyert. A megszököttek között vannak: Conte Morosini, volt tartományi képviselő, Salmini és Galanti. (M. S.)

— M a d r i d b ő l érkezett magán tudósítás merényolt nem hitték, hogy Tetuan sokáig ellent álljon. A bevételt valószínűleg béke alkudozások követik. Spanyolország az elfoglalt kerületnek Ceutától egész Sierra Bullonesig, átengedését követelné,

továbbá hadi kárpótlást, mint biztosítékot a rablótorzsek jövőd megátadása ellenében. Egy másik, — Gibraltáról kelt levél szerint — mindazon hir, hogy a marokkói császár békejavaslatot szándékozik tenni, napról napra nyer hitelességében. Ugy látszik, hogy a hadi ügyek menete a marokkói császárt igen lehagolta. Daczára ezen állításoknak, a spanyol hadsereg folytatja működését.

Ujabbak. — Berlin, febr. 1. Már régebben beszélnek arról, hogy a szárd kormány tiltakozni fog az ellen, hogy a pápai szolgálat számára idegen népséget toborzanak, mint a mely tényben ő (a szárd kormány) a be nem avatkozás elvének rosszul elleplezett kijátszását látja. Párisból és Turinből ide érkezett tudósítások szerint Ca vour gróf csakugyan ezen lépéssel kezdi meg új működését. Már legközelebb várhatni Szardínia ultimátumát a pápához, hol e toborzások haladéktalan megszüntetését fogja követelni. Ha e követelés nem teljesítetik, Szardínia megszállja Romagnát. Könnyű belátni, mi hatása lesz ennek a Markákra, hol, biztos tudósítások szerint, az izgatottság folyvást növekszik.

A Timesnek írják Berlinből: „Azt mondják, hogy az egyezkedés Franciaország és Szardínia közt, Savoya átengedését illetőleg, már az olasz háboru előtt meg volt kötve, azon esetre, ha Ausztria odahagyja Olaszországot. Abban is meg egyeztek, hogy Chablais és Faucigny Svájcznak engedtetnek.“

London, febr. 3. A mai „Morning Post“ előadván, hogy Franciaország és Anglia közt a szövetség napról napra szorosabbra fűződik, hozzá teszi, hogy a két szövetséges hatalom, elhatározta, Olaszországban semminemű beavatkozást nem tűrni, s Közép-Olaszországnak önmagával rendelkezési jogát megővni. Ennek folytán kijelenti az angol lap, hogy az unjonnan választott nemzeti gyűléseknek joguk lesz a Piemonthoz csatlakozást elhatározni. A francziák a „M. Post“ szerint nem sokára el fogják hagyni Olaszországot, valamint Rómát. Ugyancsak a „M. Post“-nak egy párisi sürgönye szerint a francia hadsereg leszállítása rövid időn be fog következni.

London, február 4-én. Az alsóház tegnapi ülésében Russell lord kijelenté, mikép a kormányhoz semmi tudósítás sem érkezett Franciaország rendkívüli hadkészületeiről; Angolország a béke megőrzésén ügyekszik s a kormány ma a szárd kabinetől biztosítást nyert az iránt, hogy az nem adandó alkalmat a háboru kiütésére. Franciaország nem

óhajt háborut; Ausztria nem hajlandó Szardíniát megtámadni; s ezért a háboru kiütése iránt minden aggodalom alaptalan. — Az Angol s Franciaország közti kereskedelmi szerződés ma (szombaton) erősítettik meg.

Páris, febr. 4. A „Montieur“ Randon hadügyminiszternek azon jelentését hozza, melynél fogva az 1859-ki hadjuttalék 100,000 főre szállittatik le.

London, február 3. Az alsóház csütörtöki ülésében Russel lord Disraeli kérdésre válaszolva kijelenté, mikép a Savoyának Franciaországhoz csatolása iránt az utóbbi hatalmassággal folytatott alkudozásokra vonatkozó iratok közlése nem történhetik meg. Cowley lordnak Walewszki gróffal e tárgybani beszélgetése m. évi július elején történt. Walewszki válasza eleinte nem volt világos. Cowley lord tüstént további közléseket kívánt; mire Walewszki kijelenté, hogy Napoleon császár nem szándékozik Savoya s Nizzának Franciaországhoz csatolását létesíteni. Az óta az angol kabinet egy sürgönyt küldött Párisba, melyben Angolországnek ezen nyilatkozat fölötti melegegése fejeztetik ki.

Páris, febr. 3. Mint Rómából jan. 28-ról jelentik, a francia megszálló csapatok Rómából kinyulásáról közlés nem látszik valószínű; a pápa nem hagyandja el Rómát, mivel nem akarja a nyugalmat veszélyeztetni. A mazzinisticus párt tevékenységet fejt ki. A kereskedés pang; gyakran történnek vagyonbukások. — A „Patrie“ egy cikket hoz a savoyai különválás-ellenes mozgalmak indító ellen.

Turin, febr. 1. Mint a „Nizzardo“ jelenti, Garibaldi formazerinti biztosítást nyert az iránt, hogy Szardínia részéről terület-átengedés nem fog történni. Hirszerint Lombardiába közép-olaszországi, s Közép-Olaszországba lombardiai csapatok fognak helyezetni. Hirszerint Pe poli, Minghetti s Buoncogni egy időben ittlétének czélja az volt, hogy a közép-olaszországi nemzeti gyűléseknek Turinba áthelyezése iránt értekezzenek.

Verona, febr. 2. A monzambanói hidon álló ausztriai pénzügyorségi állomás e napokban megtámadtatott, az őrházzal együtt a határon átvitetett s ez utóbbi szétromboltatott.

A brüsseli esti borzén jan. 31-kén azon hir volt elterjedve, hogy a francia akövet Rómában állomásról visszahivatott. Ennyire még nem mentek a dolgok, annyit azonban jelent a táviró, hogy a francia római követség első és másod titkára Cadore marquis és Larocheoucauld gróf jan.

30-kán este 10 órakor Marseilleben a „Vatican“ gőzösen tengerre szálltak Civitavechiába, mint hirlik, igen fontos sürgönyökkel a pápa számára. — Rómában a nemességi főirat és Antonelli bíbornok ellen elkövetett nyilatkozvány folytán, másnap 3-4 elfogatás történt, Goyon személyes közbeszólására azonban az elfogottak csakhamar szabadon bocsátattak, mire a francia tábornok egy napiparancsában minden hasonló föllépést megilt. — Rómában tudni akarják, hogy II. Ferencz királyhoz intézetett ugyan megkeresés, hogy Romagna visszafoglalására csapatokat küldjön, de a király ezen ajánlatot érett megfontolás után visszautasította. A határon álló hadsereg megfontolással az „Indépendance“ nápolyi levelezője következőleg ír: „A kormány aggodalmi rendkívül nagyok; de magában Nápolyban lehetetlenek tartatik a forradalom; inkább tarthatni a mozgalmaktól Calabriában, Basilicatában és Abruzzóban. A csapattömegek felállítását, miket a kormány a romagnai határszélétől alig 2 lépésnyire összpontosít, igen nagy hiba. Ha ezen csapatok elcsábítatnának, és sokkal nagyobb veszedelem lenne, mint az, melylyel az ellenék fenyeget, s éppen nem lenne csoda, ha e hadsereg egy szép napon Nápoly ellen indulna. Már is észrevehetők az elégtelenség jelei, még magában a testőrseregben is. Több altiszt a szigetekre száműzetett, és négy őrmester egy századdal és egy hadnagygyal a san elmoi erődbe záratok. A király azonban folytatja a hadsereg törzsvázának kiegészítését. A fővárosban folytonosan őrjáratok czirkálnak, mintha már az ostromállapot kihirdetett volna. Siciliában oly nagy a forrongás mint Velencében. A Feniceben történt föllépés a palermói színházban ismételtetett; az ottani egyetem is nyilatkozván, mely alkalommal a tanulók Victor Emmanuelt éltették.

Madrid, febr. 2. Tegnep a spanyol tábor jobb szárnyát tetemes ellenséges erő támadta meg, melyet azonban szerencsés visszanyomtak Erre a spanyolok támadólag léptek föl, a marokkóiak soraiban rendetlenséget idéztek elő, s állásaikat elfoglallák, melyeket a csata végéig megtartottak. — A marokkóiak, kiket a császár testvére vezényelt, — állítólag — 2000 embert vesztek, míg a spanyolok csupán 200-at.

Hecvi bűrz. Febr. 4-kén: Nemzeti kölcsön 77.80. pft. — Metalliques 5 pcentes 68.75. Urbéri papírok: magyar 71.50. erdélyi 69.50. Bankrészevény 843. Korona 18.00. Cs.k. arany 6.33. Ezüst 132.00.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(874)
289—1860 ip. szám.

(1—1)
Felsőbb rendeletnél fogva bélyegmentes.

Hirdetmény.

A cs. kir. megerősítést nyert erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat az évi rendes közgyűlését megelőzőleg, az 1859-dik évi ügyletről számadás megvizsgálására kinevezett bizottság működését, a társulat b. középvezetési 547. számú igazgatósági helyiségében, folyó hó 10-én megkezdendi; mely nyílt ajtóknál folytatandó számadásvizsgálat figyelemmel kísérésére vagy abbani munkás részvételre, az ezen intézet ügykezelésében mindenkor követett nyilvánosság szempontjából, az ügyérdekelt t. cz. közönséget tisztelettel meghívja
Kolozsvárt, febr. 8-án, 1860.

A nevezett társulat igazgatósága.

NEM HIVATALOS.

(873)

Figyelemre méltó!

(1—5)

Már nálunk is lassanként mind több figyelmet kezdenek a fogakra fordítani, mire azoknak oly nagy szüksége van, hogy az ember fájdalmak és kellemetlenségtől megóvassék. Nincs fájdalom a fogfájáshoz hasonló. Maga a szép Helena is rozsz fogakkal és ennek következtében rozsbüzü lehellettel kéro nélkül maradt volna, s amaz, a historianban ismeretes miniszter, a kit a trónra lépett fiatal uralkodó nyugalmazott, mivel az agg állam-férfiu rozsz fogai reá kellemetlenül hatottak, nem halt volna tört szívvel meg. Az ismeretes mondat: „principii obsta, sero medicina paratur“ semmire se alkalmazható tehát annyira mint a fogakra.

A fogfájdalomnak legkisebb mutakozására azonnal használni kell a POPP ANATHERIN-SZÁJVIZET, s azonnal meg vagyunk óva azon káros következményektől, melyeket a saját magunk iránybani kötelességmulasztás szokott maga után vonni. „Vigyázzunk magunkra!“ — ez az első szabály, ha az ember egészséges akar maradni, s ez különösen a fogakra nézve áll. Minden betegségre több gondot fordítanak, mint a fogfájásra, s pedig ez nemcsak a legkínosabb betegség, hanem a legkellemetlenebb is, nemelyeket egész életen át gyötörtvén. Arra, hogy a fogak minő szerepet visznek betegségek történetében, rendszeren csak akkor gondolnak, midőn azok már fájnak, s kihuzandók. De akkor már késő, már csak gyökeres orvoslás, a bajnak gyökeresétől való eltávolítása segít.

Ambar Popp Anatherin szájvize majd minden nagyobb háztartásnál alkalmazva van, mégis figyelmeztetjük azokat, a kik még azt nem ismerik, hogy mily hathatós szer az. Ez a legpompásabb szer a fogak épen tartására, a fájdalom eltávolításra, s ha a baj elharapódzott, annak megakadályozására. Különösen alkalmas a fog-tisztításra még akkor is, ha a borkő lerakódás már kezdetét vette; visszaadja a fognak szép és természetes színét, s a műfogakat is tisztán tartja; elszibbasztja az odvas fogak fájdalmát, és a kezdetben levő fog-evdődéseket megszünteti; meggyógyítja a petyhüdt foghúst, szilárdítja az ingó fogakat, s biztos gyógyszer a foghús-vérzés és könnyebb esetében. Hathatós továbbá a foghús rothadása ellen, rheumaticus fájdalmaknál, s megbecsülhetetlen végül azért, hogy a lehelletet kellemes szagúvá teszi, sa rögzött száj-szagot is eltávolítja.

Az elismerés, a melyben az Anatherin-szájvize részeseül, nem csak általános elterjedése, hanem számtalan dicséző iratok által is bizonyítható. Bizonyítványt birunk herceg Esterházy né, gróf Ficsné, gróf Fürstenberg, báró Pereira, s több orvosoktól, mint Oppolzer, Heller, Brants, Ritter, Schaffer stb.

Bizománysók:

Bécs nevezetesebb gyógyszeráiraiban. Kolozsvárt: Wolff J. Kudy J. gyógyszerártaikban. Tordán: Wolff G. gyógyszerész. Szebenben: Zóhrer és Müller gyógyszerész. Brassóban: Hoffman J. Károly-Fehérvárt: Ruff J. Segesvárt: Misselbacher J. M. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchleü A. Nagy-Váradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Fogarasi D. Balásfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht és Leonhardt J. Zilahon: Ifj. Ábrahám Gábor. Debrezenben: Bezler gyógyszerész.

(864)

Hirdetés.

(3—3)

A beszercei kerületben Visollya és Budatelke helyiségekben, az elsőhöz egy nagy kiterjedésű marhalegelő is tartozik, — ugy szintén a marosvásárhelyi kerületben Alsó és Felső-Detrehembeni terjedelmes jóságok haszonbérbe adandók közárverés útján. Az árveretetés határideje folyó év márczius 3-án reggel 9. órakor Kolozsvárti ügyvéd Sebe Samu szállásán szentegyház utca 66 szám. kinél a feltételek addig is láthatók.

A fennirt jóságok szabad kézből is kiadandók mi ha a fennirt határidő előtt megtörténne, az árveretetés visszahuzása hirlap útján közzé fog tétetni.

Kloozsvárt, jan. 29-én, 1860.

(857)

Képviselés és kölcsön.

(3—3)

A felek minden hatóságok előtti képviselésére jogosítva lévén, s mint magyarhoni ügyvéd az újabb egy mint a régebbi törvényeket ösmerni, képviselésekre, ügyek előmozdítására, általános vagyonbeli rendezésekre s kölcsön felvételekre magamat általában s különösen azoknak ajánlom, kik hosszabb utazástól menten maradni óhajtanak, ovatos eljárásomat az újabb vizsgálat is, pontosságomat 10,000 pftos cautiom s eddigi erélyeségem biztosít.

Scheinert Nándor,
nyilvános Agens Bécsben,
Singerstrasse 899.

(872)

Nagy-Váradon

Kanitz Adolf és Mór

tavaszi vetemények,
francia és honi lucerna, stájer lóhere s répamag,
nem különben:

GAZDÁSZATI ESZKÖZÖK
raktára,

Vidacs István gépgyárából.

(870)

(1—3)

A tekei kárpótlás-ügyben január 28-kán M.-Vásárhelyt családi gyűlés tartották, mely ezen kárpótlás kidolgozását, a meg nem jelent részesek felszólítását, s annak utána a nagy méltóság cs. kir. pénz-alapi igazgatóságéhoz beadását, ugy annak vég elintézését reám bízta, — tehát tisztelettel felszólított mindazokat, kiknek a tekei kárpótláshoz joguk van, hozzám küldjék be a szükséges felhatalmazást februárius utolsó napjáig, ugy azon utolsó évi ellenügytetek is, melyek által bebizonyíthatják ezen kárpótláshoz részöket és jogukat. MÓZSA JÓZSEF,
lakásom Kolozsvárt, külső-farkas-utca 181. sz. a.

(871)

Hirdetményes idézés.

(1—1)

Maroszéki sz.-gerliczei Nagy Ágnes férjét Vári Gergelyt, ki ötét ezeltől 4 évvel hűtlenül elhagyta, s hol léte nem tudatik — válsára idézeti a maroszéki unitariusoknak 1860-ban május 2-kán Szabodon tartandó választó al-papi székére, tessék azért vagy maga, vagy személyese által megjelenni, s magát védeni, mert a nevezett nő minden törvényes lépéseket meg fog tenni, hogy házassági szövetségeket felbont-hassa. — Sz.-Gerliczén február 1-jén 1860.

FARKAS GYÖRGY
maroskőri unitarius esperes.

(869)

Haszonbérbe kiadási hirdetés.

(1—6)

Méltóságos gróf Karacsai Sándor ur gyermekei aranykúti jóságuk, mely Kolozsvártól 5 órányi távolságra fekszik, melyben az idén 1800 véka csős-törökbuza, 400 kalangya gabona, 1000 p. forintot érő szőna termelt, jó és nagy kiterjedésű szántóföldjein elhelet évenként váltógazdálkodást végez, s ezenkívül egy száraz malommal, korsómalommal, kényelmes jó lakó udvarházzal, s hozzá tartozó gazdasági épületeivel a jövő Szt.-György naptól kezdve 12. v. több évekre haszonbérbe kiadandó. Személyes vagy bérmentes levélrei tudakozásra értesítést ad, bérbe kiadni felhatalmazott Gyulai Sámuel Kolozsvárt b. Farkas utcában 81 számú gr. Karacsainó ur assz. házánál.

(866)

Bérbe adandó jóság.

(1—3)

Szucságba f. é. öszéig bizonyosan lagosítandó: 522 véka férő szántóföld, 14 hold kaszáló, 2—3 hold legelő, bizonyos feltételek mellett erdő is darabban, belső udvarral, gazdasági épületekkel, akár ezek nélkül is, jelen év Szt.-György napjától kezdve háromtől 6 évig haszonbérbe adandó. Elrekezhetni Kolozsvárt sétáter utca 48. szám alatt, vagy bérmentes levéllel Hid-Álmáson méltóságos Korda György ural.

(843)

Ajánlkozás.

(6—6)

Alóírt a t. cz. bírtokos urakkal tudatja, miszerint az urbéri kárpótlás dolgába száz conv. forintól számítandó tizenöt conv. krajczár jutalomért az urbialis directionál a kárpótlási tőkék- és kamatoknak, a küldendő törvényes felhatalmazások mellett leendő kirendelésére a szükséges lépéseket megteszi, s a kirendelt tőkék- és kamatokot a hová kívántatik a diligencia által pontosan elküldi.

Az alóírtchoz címzett bérmentes levelek Nagy-Szebenbe a nagy piaczon lévő 326. számú házhoz utasítandók.

Kovács Lőrincz,
adószámító a Szebenben székelő fő fináncz-directionnak adó osztálya mellett.